

Tuleva kuntapäättäjä!

Tämä sinun tulee tietää
elinikäisestä oppimisesta

toukokuu 2021

SITRA

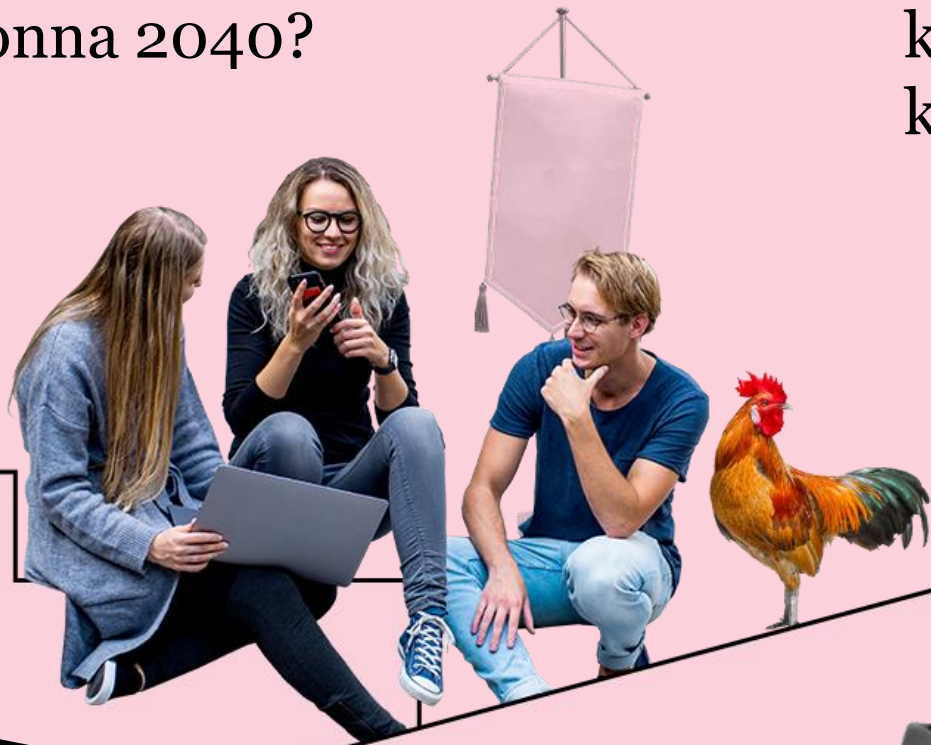

**Mitä jokaisen kuntapäättäjän tulisi
tietää elinikäisestä oppimisesta?**

Miten paljon
kunnassamme asuu
lapsia vuonna 2040?

Miten takaamme kaikille
kuntalaisille pääsyn laadukkaaseen
koulutukseen ja oppimiseen?

Millaisella
yhteistyöllä
ennakoimme ja
ratkaisemme
tulevat haasteet?

Työssä tarvittava osaaminen
muuttuu jatkuvasti. Mistä
riittävät osaajat?

Pääviestit

1

Jokaisella kuntalaisella on oltava aidosti mahdollisuus kehittää jatkuvasti omaa osaamistaan.

2

Alueet erilaistuvat ja tarvitsevat omanlaisensa ratkaisut.

3

Vain yhteistyötä tekevä kunta menestyy.

**Jokaisella kuntalaisella on oltava
aidosti mahdollisuus kehittää
jatkuvasti omaa osaamistaan.**

Kaukokatseinen kunnan päättäjä tukee elinikäistä oppimista

- Koulutuksessa tehdyt valinnat konkretisoituvat vuosien päästä ja vaikuttavat pitkään. Siksi on hyvä tehdä valintoja, jotka rakentavat kestäväää tulevaisuutta.
- Panostukset osaamiseen ja elinikäiseen oppimiseen luovat pohjan sivistykselle, uudistuskyvylle, osallisuudelle ja hyvinvoinnille sekä kilpailukyvyllä ja taloudelliselle kestävyydelle.
- Elinikäiseen oppimiseen panostaminen on vaikuttava ja ennakoiva investointi kunnassa ja onnistuessaan vähentää tarvetta kalliisiin korjaaviin toimiin.
- Kunnan elinvoima pohjaa sen yritysten, oppilaitosten ja yhteisöjen ihmisten kykyyn hyödyntää osaamista.

Lähde: [Laaja kannanotto: Kuntien päättäjät tukemaan elinikäistä oppimista – Sitra](#)

Elinikäinen oppiminen tuottaa laaja-alaista hyvinvointia kuntalaiselle

- Suomalaiset arvostavat laajaa yleissivistystä ja pitävät elinikäistä oppimista perusoikeutenaan.
- Oppiminen innostaa ja herättää uteliaisuutta.
- Ihmisenä kasvu on tärkeä syy uuden oppimiselle.
- Oppimista tapahtuu monin tavoin työssä ja arjessa.
- Osaamisen kehittäminen koetaan tarpeelliseksi.

Lähde: [Elinikäinen oppiminen Suomessa –kysely](#)

Osaamiseen panostaminen ei ole menoerä vaan investointi

Mitä maksaa, jos
emme panosta
osaamiseen?

[Katso video](#)

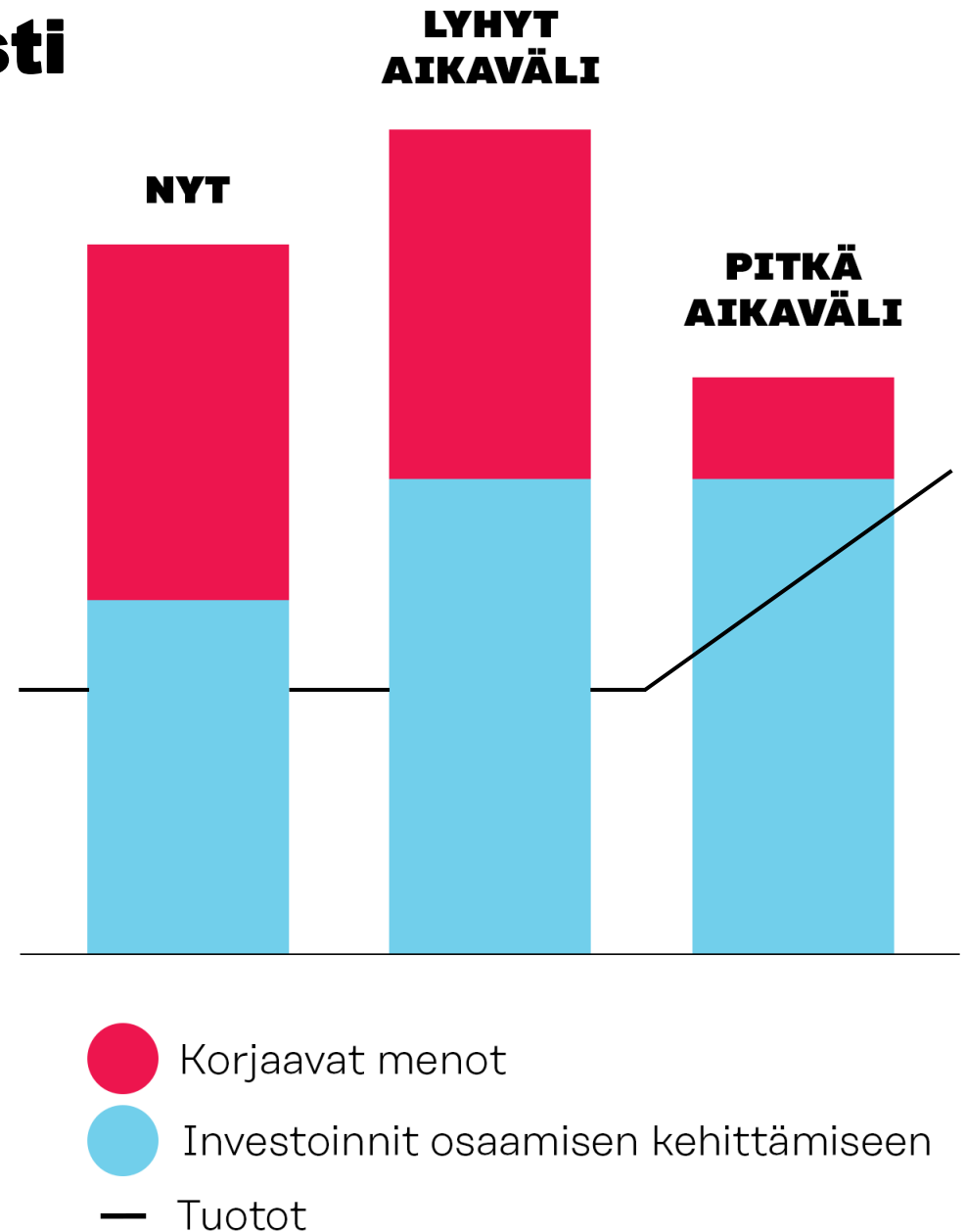
1 min

Yhteiskunnalle on taloudellisesti kannattavaa panostaa osaamisen kehittämiseen nykyistä enemmän

*Kestävää
maaperää
edessäpäin!*

**Alueet erilaistuvat ja tarvitsevat
omanlaisensa ratkaisut.**

Miten väestökehitys vaikuttaa kuntiin?

- Alueet erilaistuvat ja samalaisen taustan ihmisryhmät muuttavat samoille alueille.
- Väestö vanhenee, vähenee ja keskittyy kasvukeskuksiin.
- Työpaikkojen ja väestön sijoittuminen eivät kulje enää käsi kädessä etätyön mahdollisuuksien vuoksi.
- Nopeiden tietoliikenneyhteyksien ansioista koulutukseen voi osallistua joustavasti paikasta riippumatta.
- Kaupungistumis- ja keskittymiskehitys sekä useissa paikoissa asuminen etenevät samanaikaisesti.
- Koronapandemian vaikutukset alueellisiin ja väestöllisiin kehityskulkuihin ovat vielä ennakoimattomia.
- Kilpailu niukkenevista resursseista kiihtyy alueiden välillä. Kilpailua käydään nuorista ja nuorista aikuisista, osaajista ja työvoimasta, yrityksistä ja investoinneista, huomioarvosta ja vetovoimasta jne.

Lähde: [Mille väestölle? –selvitys](#)

Samanaikaiset neljä väestömuutosta 2020–30-luvuilla haastavat Suomen kaikki alueet

1

Syntyvyyden
aleneminen

3

Keskittävä,
polarisoiva ja
valikoiva
muuttoliike

2

Työikäisen
väestön määrän
vähentäminen

4

Iäkkäiden yli 75-
vuotiaiden määrän
nopea kasvu

Miten väestömuutokset vaikuttavat kunnan ja alueen osaamiseen?

Osaajista tulee pula,
ratkaisuja ei voi lykätä.

Alueiden koulutustarpeet kaikilla
koulutusasteilla erilaistuvat:
Tarvitaan uusi joustavampi,
monimuotoisempi ja
tehokkaampi osaamisjärjestelmä.

Jokaisen kaikki osaaminen
tarvitaan yhdessä oppimiseen
takaamaan hyvinvointi ja
kilpailukyky tulevaisuuden
Suomessa.

Voimme tänään
vaikuttaa Suomen
tulevaisuuden
hyvinvointiin.

Oppilasmäärä vähenee monissa kunnissa jopa kolmanneksen

- Suomessa on Euroopan toiseksi alhaisin syntyvyys, mikä tarkoittaa vuosi vuodelta yhä pienempiä koulun aloittavia ikäluokkia.
- Alakoulun aloittavien ikäluokka pienenee vuoteen 2026 saakka, ja yläkouluissa oppilasmäärien väheneminen näkyy vuosina 2025–29.

Katso oman kuntasi uusien opiskelijoiden määrien ennusteet vuoteen 2040 asti!

- Mille väestölle? -verkkohakupalvelusta voit katsoa ikäryhmäkohtaiset ja alueelliset väestöennusteet sekä uusien opiskelijoiden määrien ennusteet kolmelta koulutusasteelta kunnittain, seutu- ja maakunnittain vuoteen 2040 asti.
- Voit myös vertailla kolmea aluetta keskenään.

Mille väestölle? -verkkopalvelu:

[Laaja hakupalvelu](#)

[Suppea hakupalvelu](#)

Laaja versio!

Suppea versio!

**Vain yhteistyötä tekevä kunta
menestyy.**

Kuntavaaleissa valitaan yhteistyön tekijät

- Kunta rakentaa yhteistyöverkostoja. Tulevaisuuden haasteisiin vastataan yhteistyöllä, ja ratkaisut voivat yhä useammin löytyä kuntien rajat ylittävistä yhteistyöstä.
- Kunnan päättäjä katsoo osaamista ja koulutusta monesta näkökulmasta: palvelujen järjestäjän, työllisyyden hoitajan ja työnantajan rooleista käsin. Oman kunnan päätöksenteon lisäksi hän vaikuttaa erilaisissa kuntarajat ylittävissä organisaatioissa.
- Kunta huolehtii osaltaan yhdessä muiden toimijoiden kanssa alueen osaajien ja osaamisen monipuolisesta riittävydestä.
- Kuntavaaleissa valitaan, millaista yhteistyötä kunnassa tehdään kestävän tulevaisuuden rakentamiseksi.

Lähde: [Laaja kannanotto: Kuntien päättäjät tukemaan elinikäistä oppimista – Sitra](#)

Katso oman kuntasi rajojen yli!

- Alueet erilaistuvat.
- Jokaisella kunnalla on omat haasteensa.
- Niihin ratkaisut löytyvät kuntarajat ylittävällä yhteistyöllä.
- Miten alueen toimijat uudistuvat ja toimivat yhdessä?
Miten hyödyntää osaamista kattavammin ja synnyttää uutta osaamista yhteistyöverkostoissa?
- Sitra vauhdittaa yhdeksän alueen kykyä uudistua verkostoyhteistyössä.
- Alueiden osaamisen aika -työssä syntyneitä oppeja ja malleja levitetään avoimesti.
Myös sinä kuntapäättäjänä voit hyödyntää niitä!

Lue lisää: [Alueiden osaamisen aika – Sitra](#)

The background is a solid light pink color. In the top right and bottom left corners, there are images of green, leafy tree branches, suggesting a natural setting.

Kun haluat ymmärtää syvemmin

Täältä löydät tietoa elinikäisestä oppimisesta ja osaamisesta

Sitran Osaamisen aika -työ:

www.sitra.fi/osaamisen aika

Sitran julkaisut elinikäisestä oppimisesta

Elinikäisen oppimisen yhteinen tahtotila ja muutoshaasteet:

Kohti elinikäistä oppimista

Työttömien näkökulma elinikäiseen oppimiseen

Ilmiölähtöisen johtamisen näkökulma elinikäiseen oppimiseen

Tiedontuotanto muuttuvasta toimintaympäristöstä:

Millä hinnalla?

Millä ehdoilla?

Miten osaaminen näkyväksi?

Millä rahalla?

Mille väestölle?

Elinikäinen oppiminen Suomessa -kysely

Kiitos kiinnostuksestasi, ota rohkeasti yhteyttä!

Helena Mustikainen
projektijohtaja, Osaamisen aika
helena.mustikainen@sitra.fi
p. +358 294 618 225

Facebook: [Osaamisen aika](#)
#osaamisen aika

**HYVÄÄ
HUOMISTA,
SUOMI!**

